

Broj: 01-7983/7
Podgorica, 15.12.2022. godine

OBAVJEŠTENJE O IZBORU KUSTOSA CRNOGORSKOG PAVILJONA NA XVIII BIJENALU ARHITEKTURE U VENECIJI

Na osnovu Javnog poziva za kustosa crnogorskog paviljona na XVIII Bijenalu arhitekture u Veneciji koje je objavilo Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma 21.11.2022. godine, Komesar crnogorske postavke, Vladan Stevović, donio je odluku o izboru prof. Zorana Lazovića, dipl.inž.arh. za kustosa crnogorskog paviljona na XVIII Bijenalu arhitekture u Veneciji.

U sklopu dostavljene dokumentacije, kandidat prof. Zoran Lazović, dipl.inž.arh. je dostavio propratno pismo u kojem je naznačena motivacija za predstavljanje Crne Gore na Bijenalu, biografiju sa relevantnim referencama i viđenje predstavljanja Crne Gore na Bijenalu arhitekture uz predlog osnovne ideje i koncepta postavke crnogorskog paviljona.

Tema predstavljanja Crne Gore na Venecijanskom bijenalu arhitekture 2023. godine postavljena je na bogatstvu resursa prirode, istorije i ljudi – čiji je talenat stvarao artefakte prošlosti trajne vrijednosti u kontekstu – *pozadina izložbe*, i predloga amalgama *Novih vrijednosti – aktivnog izlagačkog principa: Budućnost karmički nastaje iz prošlosti*.

Laboratorija Budućnosti: Miraži (budućnosti) Crne Gore/Mirages of the Future (MNE)

Naslov izložbe upućuje na slike koje bljeskaju - odslikavajući najveće vrijednosti bogatstva resursa koje posjeduje Crna Gora preklapljenih odbljescima vizija, ideja, koncepata arhitekata i drugih, koji treba da reflektuju i harmonizovano zrače datost prirode, nasleđa, ljudi i *Budućnosti*, kroz pažljive i osmišljene predloge za inkrustaciju *Novog*. Naslov i tema su saglasni temi XVIII Bijenala arhitekture u Veneciji koja je dala umjetnička direktorica Lesli Loko - „Laboratorija budućnosti“. Izložba treba da podstakne kvalitativne promjene u prirodnom, urbanom i zaštićenom okružju – pejzažima Crne Gore afirmišući je, a koji će dati novu vrijednost kulture i života budućnosti koja slijedi.

Kandidat navodi u motivacionom pismu - “Tema je ta koja budi i razigrava budućnost u našim srcima, otključava maštu i otvara kreativnost uma prema kreativnom, ljudskom i čovjekomernom, prema vrijednostima koje nosimo od najranijeg djetinjstva, ka putu poštovanja svijeta i života, ideala i lijepog, svoje istorije, svoje prirode, svoje autentičnosti, čistog, pokretačkog okružja, bilo to priroda, ili urbanitet”, i dalje daje detaljnije ciljeve/namere: Najveća motivacija, osim u arhitekturi, nalazi se u vizijama i konceptima kojih više kao takvih nema (nigde), i u želji da se učestvuje u kolektivnom činu u istorijskom predstavljanu predivne Crne Gore *Novom* arhitekturom, čistih ideja, sa najačim mogućim timom. Mogućnosti koje posjeduje Crna Gora svojim resursima čini da oni mogu da se snažno aktiviraju i da Crnu Goru unaprijede među najlepše i najzdravije životne prostore. Uostalom to već govori prošlost, autentičnost i autohtonost njenih gradova, predjela prirode i ljudi. Od vernekularnosti do kritičkog regionalizma, od kamena do šumskih vrleti, od mora do brda i viskih vrhova, od ponosne istorije do izvanredne različitosti predjela i ljudi i ekumenske multi-etničnosti. Paviljon bi bio ne samo simbol Crne Gore, već ona sama u malom, kao trg, kao grad, kao država, kao Dom”.

Crna Gora
Ministarstvo
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Očekuje se stvaranje interaktivne atmosfere i doživljaja koji arhitekturu i koncepte vraća u kontekst vrijednosti nasleđa koja kao takva, bi u bliskoj budućnosti mogla da otvori najvrijednije teme na području Crne Gore, a kao posebnu, da otvori kreativni i slobodni stvaralački dijalog najtalentovanijih.

Prema priloženoj biografiji, osim pedagoškog rada, prof. Lazović je učestvovao na Bijenalima arhitekture u Veneciji - kao kurator i umjetnički direktor nastupa Srbije (2010) i kao učesnik (2014), organizovao je i osmislio više međunarodnih izložbi - u Parizu, Pragu, Beogradu, a kao učesnik izlagao je i u Belgiji, Francuskoj, Holandiji, SAD, Beogradu, Ljubljani itd., sa samostalnom izložbom u Domu arhitekture u Parizu (1997), uz brojne izvedene objekte i projekte iz oblasti arhitekture i urbanizma, sa stručnim i konkursnim nagradama i priznanjima, prof. Lazović je i autor i urednik više knjiga i tekstova iz oblasti arhitekture i likovnih umjetnosti.

U pogledu traženih kriterijuma, kandidat prof. Zoran Lazović ih ispunjava - diplomirani inženjer arhitekture, ima više od 10 godina iskustva u struci, i u okviru profesionalne prakse bavi se savremenim teorijskim tokovima u arhitekturi kroz pisane radove, izložbe, nastavu i arhitektonsku praksu.

U svemu navedenom, od predloga naslova i teme, do koncepta izložbe u crnogorskom paviljonu – visoko ocijenjenim, isto tako i motivacionog pisma i priložene biografije uz ispunjavanje navedenih kriterijuma - uzevši sve parametre u obzir, kandidat prof. Zoran Lazović, dipl.inž.arh, u svemu odgovara raspisu konkursa za kustosa.

KOMESAR

**Vladan Stevović,
v.d. Glavni državni arhitekta**